

Z té okolnosti, že jinému společenstvu stejného druhu bylo z důvodů, jichž nelze zde přezkoumat, povoleno poskytovat zápůjčky i nečlenům, nemůže stěžovatelka ničeho ve svůj prospěch odvodit, když, jak uvedeno, činnost taková jest podle zákona nedovolená.

Neprojednávala-li se po veřejném společníku pozůstalost pro nedostatek jmění, nemůže druhý společník podržeti firmu, v jejímž znění nalézá se jméno zemřelého společníka, nedal-li k tomu tento již předem ve společen-
ské smlouvě své svolení, ani se svolením po zákonu povolaných dědiců zemřelého nebo pozůstalostního soudu.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 10. prosince 1926 R I 983/26. Obchodní soud v Praze Firm 12617/26.)

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu finanční prokuratury proti rekursním soudem potvrzenému usnesení rejstříkového soudu, jímž zapsána byla změna při firmě veřejné společnosti v ten rozum, že druhý společník povede firmu po úmrtí prvního společníka, jehož jméno jest uvedeno ve znění firmy, dále sám a zamítl opověď tu:

Důvody:

Dle čl. 24 obch. zák. může po vystoupení některého společníka ze společnosti vésti dosavadní firmu dále zbývající třeba jediný společník. Je-li však ve firmě jméno vystoupivšího společníka, může se tak státi jen s jeho svolením.

Dle čl. 22 obch. z. může ten, kdo nabyl trvalího závodu smlouvou nebo dědictvím, vésti dosavadní firmu s dodatkem vyznačujícím nástupnictví neb bez něho, jestliže dosavadní majitel závodu neb jeho dědicové k tomu výslovně přivoli.

Těchto podmínek v tomto případě není.

Navrhovatel neprokázal, že by byl G. Lang, jehož jméno bylo uvedeno ve znění dosavadní firmy, před svojí smrtí svolil, aby navrhovatel firmu obsahující jeho jméno vedl dále (čl. 24 obch. z.), neprokázal však ani, že by byl nabyl závodu smlouvou neb dědictvím (čl. 22 obch. z.), což jest právě předpokladem předitelnosti firmy (čl. 23 obch. z.).

Ve čl. 22 obch. z. nenalézá tudíž návrh vůbec opory. Kdyby se však mělo za to, že svolení, které vyžaduje čl. 24 obch. z. může býti dle analogie čl. 22 nahrazeno svolením dědiců, nedostává se ani tohoto. Za dědice jest pokládati jen toho, kdo se jako takový přihlásil k pozůstalosti a dědictví přijal, neboť jen on představuje zůstavitele (§ 547 obč. z.). Mluví-li tedy zákon o dědicích, má na zřeteli skutečné a nikoli snad jen dědice praesumptivní. Z potvrzení pozůstalostního soudu ze dne 28. června 1926 vychází, že pozůstalost po G. Langovi nebyla pro nedostatek jmění projednána. Není tu tedy vůbec osob, které by mohly dáti svolení k dalšímu vedení firmy, tudíž ani podmínky čl. 24 obch. z. Svolení toto nemůže býti nahrazeno ani prohlášením pozůstalostního soudu, který není k tomu povolán, aby ujednával právní jednání za strany, nýbrž nanejvýš jen, aby jejich právní jednání po případě schvaloval.

Rozhodnutí nižších soudů jsou ve zřejmém odporu se zákonem, dovolací rekurs je tedy v § 16 cis. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. odůvodněn a bylo proto rozhodnouti, jak se stalo.

Ve společenstvu musí míti každý jeho člen nejméně jeden hlas.

Dodatek »zapsané společenstvo s ručením obmezeným« musí býti ve firmě v celém nezkráceném znění. Jsou-li podíly závodní dle stanov určité výše, jest přípustná změna výše jejich toliko změnou stanov.

Způsoblost valné hromady k usnášení se může býti vázána jen na přítomnost určitého počtu členů, nikoli ale na zastoupení určité části podílů (na př. 75%).

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 6. října 1926 R I 728/26. Krajský soud v Chebu Firm 1247/26. Vrchní soud zem. v Praze R IV 275/26.)

Rejstříkový soud zamítl opověď společenstva X do rejstříku společenstevního, jelikož dle stanov společenstevních měl míti právo hlasovací na valné hromadě jen takový společník, který měl alespoň 4 podíly.

K rekursu žadatelů o zápis nevyhověl rekursní soud stížnosti shledav mimo vytknutou závadu ještě tyto další závady:

1. Podle odst. 2 § 27 společenstevního zákona má každý člen společenstva ve valné hromadě jeden hlas a toto ustanov-

ení tvoří dle tohoto znění nejnižší požadavek. Následující ustanovení: »když společenstevní smlouva něčeho jiného neustanovuje«, jest v ten rozum vykládati, že odchýlné ustanovení stanov jest jen potud přípustno, když jím jest poято pro členy společenstva příznivější ustanovení stanov na př. o více hlasech následkem držby více závodních podílů (§ 11 zák.). Ta okolnost jest potvrzena tím, že práva dle § 27 zák. vykonávají se veškerenstvem členů společenstva, kteří se tedy mají nejméně jedním hlasem zúčastniti na valné hromadě; poněvadž dle § 29 spol. zák. určitý počet členů může navrhnouti svolání valné hromady a způsoblost valné hromady k usnášení se řídí dle počtu přítomných členů.

2. Dle § 4 zák. musí firma společenstva s ruč. obm. obsahovati označení »zapsané společenstvo« a dodatek »s ručením obmezeným«. Uvozovací znaménka v § 4 zák. při těchto součástkách firmy svědčí o tom, že tyto dodatky musí býti poјaty do formy bez jakékoli zkratky. Nestačí tedy, jak žadatelé navrhuji zkratka »reg. Gen.«, neboť to by odporovalo zákonu.

3. Ustanovení stanov, že závodní podíly členů se dle bilance roční automaticky zvyšují neb snižují, přiči se rovněž zákonu, totiž § 76 zák. spol., dle něhož každý člen v případě konkursu neb likvidace ručí nejen svými závodními podíly, nýbrž ještě též dalším obnosem. Z tohoto předpisu plyne, že pokud závodní podíly některého společenstva jsou určité výšky dle stanov, není přípustná nějaká jich změna po dobu trvání společenstva a tedy také ne nějaký odpis z nich beze změny stanov. To plyne zvláště také z ustanovení § 84 zák., kde se mluví pouze o bilanční ztrátě polovice obnosu na závodní podíly splaceného resp. o nedostatku krytí dluhů jméním společenstva.

4. Ustanovení § 43 stanov o způsoblosti valné hromady k usnášení také tehdy, když nejméně 75% splacených podílů jest zastoupeno, není přípustno, poněvadž jediný, dle § 31 zák. přípustný předpis o způsoblosti valné hromady k usnášení jest pouze ten, kde způsoblost valné hromady k usnášení v základě činí se odvislou od přítomnosti neb zastoupení určité části členů.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl. Odůvodnění: Vzhledem k vývodům dovolacího rekursu jest k jednotlivým pozastavením uvésti toto:

ad 1. Rekursní soud správně dovozuje, že každý člen společenstva musí míti na valné hromadě aspoň jeden hlas a že jen tak jest rozuměti předpisu druhého odst. § 27 zákona č. 70/73 ř. z. Plyne to z odstavce prvního téhož §, kde zákon vyslovuje zásadu, že práva, která v záležitostech družstevních přísluší členům, vykonávají se veškerenstvem členů, tedy všemi členy na valné hromadě, nepřipouštěje ve smyslu § 11 zák. cit. jinakých ustanovení stanov. Odstavec druhý § 27 upravuje jen rozsah tohoto účastenství, jevícího se v hlasování, vyhradiv každému členu zásadně jeden hlas.

Předpisem § 13 stanov, dle něhož se činí přípustnost hlasování členu závislou na držbě aspoň 4 splacených podílů členských, jest tedy porušena zásada účastenství všech členů při hlasování na valné hromadě, poněvadž by z něho byli vyloučeni členové, mající méně podílů.

Obdobý předpis § 43 akc. regulativu co do společností akciových nelze použiti již pro zvláštní právní povahu družstev jako spolků s uzavřeným počtem členů společným provozem podniku, kde tedy individualita každého jednotlivého členu vystupuje v popředí. Rovněž nelze zvláštními předpisy zákona o společnostech s ručením obmezeným vykládati smysl ustanovení zákona družstevního, pokud se týče oním doplňovati tento.

ad 2. I v tomto bodě jest přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu a jeho odůvodnění, že firma musí obsahovati plný dodatek »zapsané společenstvo s ručením obmezeným« ve formě nezkrácené. (Viz: Stross, Genoss. Recht, str. 61, Randa, Obch. právo I, str. 96, Svamberg, Právo fir. 120.)

ad 3. Ustanovení třetího odst. § 20 stanov jest při nejmenším nejasné a připouští výklad, že vyžaduje-li družstvo dle bilance zisk neb ztrátu, závodní podíly se automaticky zvyšují neb snižují. Pak by byl ovšem předpis tento nesrovnatelný s § 76 zák., který má na zřeteli statutární výši podílů, která se beze změny stanov nemůže býti za trvání společenstva změněna. V tom znění tedy § 20 stanov neobstojí.

ad 4. Stěžovatelé sami připouštějí, že § 43 stanov v souvislosti s § 13 stanov má jaksi umožniti členům majícím méně než 4 podíly, nepřímou účast na hlasování při valné hromadě. Než, jak již ad 1 bylo dovedeno, ustanovení § 13 stanov odporuje zákonu a jest tedy opatření dle § 43 nejen bezúčelné, ale dle § 31 zák. také nepřípustné, poněvadž pro způsoblost valné

hromady k usnášení jest rozhodnou jen účast určitého počtu členů neb jich zástupcův. Výhrada, že společenstevní smlouvou může býti ustanoveno jinak, vztahuje se zase jen na případná odchylná ustanovení co do počtu členů, kteří musejí býti přítomni, aby se valná hromada mohla usnášeti, nikoli na jinou úpravu, kde by způsobilost k usnášení byla závislou na jiných podmínkách, na př. na zastoupení určitého počtu podílů.

Ku platnosti vzdání se dědiců dědického práva v řízení pozůstalostním jest potřebí prohlášení vůči pozůstalostnímu soudu, avšak nežádá se formy notářského spisu ani v tom případě, stalo-li se ve prospěch jiného určitého dědice.

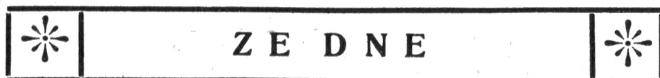
(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 17. listopadu 1926, č. j. R I 904/26.)

Podle § 551 obč. zák. vyžaduje se k platnosti vzdání se dědického práva před smrtí zůstavitelovou smlouvou se zůstavitelem; jež potřebuje k své platnosti formy notářského spisu nebo soudního protokolu.

Po smrti zůstavitelově za řízení pozůstalostního může se dědic, který může se svými právy samostatně nakládati, dle § 805 obč. zák. vzdáti dědictví jemu napadlého. Toto vzdání se nemůže již býti odvoláno (§ 806 obč. zák.). Prohlášení toto musí býti učiněno pozůstalostnímu soudu. V dovolacím rekursu se vytýká, že toto prohlášení, poněvadž se stalo se prospěch určité osoby — děti ve prospěch matky (vdovy), — nebylo posuzováno s hlediska § 938 obč. zák. a ježto obsahuje pouze darovací slib, vyžaduje prý k své platnosti formy notářského spisu. Ježto jí nemá, jest prý neplatné.

Dovolací recurs není odůvodněn. Dle § 939 obč. zák. nepokládá se za dárcu, kdo vzdává se očekávaného neb skutečně napadlého práva, aniž je řádně postoupil jinému. Z toho jest vyvozovati, že ve vzdání se takového práva, zejména napadlého již dědického práva ve prospěch jiného, lze spatřovati darování za předpokladů § 938 obč. zák. Sama dovolací stížnost připoustí, že se tak stalo v soulase s pozůstalou vdovou, kteráž žádala, aby pozůstalost byla bez ohledu na dědické právo dětí projednána pouze s ní a jí odevzdána. Nejen věc, nýbrž i majetková práva (§ 291 obč. zák.) mohou býti předmětem darování a když i očekávaná práva, tož tím více práva již napadlá, tedy i dědická práva (Ehrenzweig sv. II, díl I, str. 337, Krasnopolski sv. III, str. 321). Vzdání se stalo bezúplatně a ve prospěch vdovy. Není však správný názor dovolací stížnosti, že pro nedostatek formy jest prohlášení o vzdání se dědictví ve prospěch pozůstalé vdovy neplatné. Jen k darování »bez skutečného odevzdání« jest potřebí formy notářského spisu (§ 943 obč. zák. a zákon ze dne 25. července 1875 č. 76 ř. z.). Zvláštní formě podléhají tedy jen takové případy, kde ke smlouvě o darování nepřistupuje zároveň jiný od ní rozdílný, jako odevzdání se vyznačující úkon, z něhož jest teprv opravdová vůle dárcova patrna, aby předmět darování ihned přešel v držení obdarovaného (jud. býv. nevj. soudu č. 142, S. G. II. č. 650, Ehrenzweig v uvedeném díle str. 344). Kde však smlouva nevyžaduje ještě zvláštního splnění, kde ihned právní výsledek se uskutečňuje, ke kterémuž směřuje darování, není vázána formou notářského spisu a proto vzdání se napadlého dědictví může i bez této formy platné se státi (Krasnopolski v uvedeném díle str. 324, Stubenrauch II, díl, str. 134, rozh. býv. nevj. soudu, S. G. 11507). Ovšem takové prohlášení musí se státi vůči pozůstalostnímu soudu, jak tomu bylo také v tomto případě. R. v. z. S. Deležal.

V Praze, 10. ledna 1927.

Schůze Ústředního výboru našeho Spolku konala se dne 18. m. m. Přítomni byli členové výboru: Dr. Čapek, Dr. Černý, Dr. Čulík, Dr. Dušek (Bratislava), Dr. Král, Dr. Kroutil, Dr. Liska, Dr. Ponec, Schäfer, Touš a Dr. Zmek. Omluvili se: předseda Dr. Svoboda a Dr. Togner. Schůzi předsedal na místě onemocnělého předsedy Dra Svobody, I. místopředseda Dr. Čulík, jenž věnoval posmrtnou vzpomínku zemřelým členům Václavu Štěpánkovi a Břet. Matějčovi. K návrhu moravských kolegů přiznána pí. lce Gardavské, vdově po notáři v Přerově, členu Ústředního výboru, zvláštní podpora k vánočním 400 Kč a usneseno, ponechati jí i v budoucím roce podporu 1200 Kč.

O běžných stavovských věcech podal zprávu jednatel Dr. Král, zejména referoval týž o stavu pensijního ústavu rak. spolku notářů ve Vídni, i sdělil, že se mu dostalo v ministerstvu ujištění, že výplata zadržovaných premií stane se co nejdříve v korunách čsl.

Zprávu o stavu pokladny přednesl kolega Schäfer. Dle ní jest stav naší pokladny velice utěšený, neboť vykazuje jmění 77.545 Kč. Budiž ovšem žalováno, že někteří kolegové vzdor všem upomínkám příspěvků členské za několik let nezaplatili. Usneseno, opět je vyzvati a po marném upomenutí žalovati.

Na to konána porada o součinnosti s německými kolegy a po zprávě Dra Culíka o dosavadním průběhu této akce usneseno navázati styky s německými kolegy. Po té podal Dr. Culík zprávu o průběhu schůze delegátů notářů nástupnických států ve Vídni a po delší debatě usneseno, aby Spolek přistoupil ke zřízení zvláštní delegace notářů nástupnických států, avšak by sídlo delegace té nebylo trvale určeno, nýbrž, aby delegace konala své schůze v různých městech nástupnických států. Za delegáty zvoleni za Čechy předsedající, pak Dr. Svoboda a Dr. Král, za Moravu Dr. Kroutil, Dr. Liska a Dr. Togner a za Slovensko Dr. Dušek a Dr. Petrikovič, vesměs s právem kooptačním každého jednotlivce.

Konečně k návrhu Dra Duška usneseno, konati budoucí valnou hromadu spolku v měsíci květnu neb červnu v Bratislavě.

Na místě zemřelých členů Ústředního výboru Dra Krny a Zahálky kooptováni Dr. Petrikovič z Košice a notář Krajiček z Berouna.

K návrhu předsedajícího byl zaslán zvláštní projev účastenství onemocnělému předsedovi Dru Svobodovi s přáním brzkého uzdravení.

Pensijní ústav rakouského spolku notářů ve Vídni Poslanecké sněmovně předložen byl pod čís. 265 a 266 vládní návrh na ratifikaci úmluvy mezi Republikou naší a královstvím Italským a republikou Rakouskou o plnění smluv o pojištění na život a důchody. Za tím účelem předložil náš Spolek a notářská komora pražská předsedům poslanecké sněmovny, zahraničního výboru a ústavně-právního výboru zvláštní pamětní spis, v němž se korporace ty dožadovaly toho, aby obě vládní předlohy s urychlením byly projednány, poněvadž jest velká rada příslušníků našeho stavu, kteří mají přímo životní zájem na ratifikaci této úmluvy, čekající na výplatu pojistných důchodů v korunách čsl. — V záležitosti té intervenoval též jednatel Dr. Král u ministerstva i dostalo se mu ujištění, že záležitost ta bude příznivě vyřízena.

Akce notářské komory pražské za účelem jednotného postupu nucených svazků (komor) vysokoškolské inteligence.

Jak známo, má dojíti k novelisaci zákonů o sociálním pojištění a k novelisaci župního zřízení, resp. zavedení obnoveného zřízení zemského. Jako vždy měla i v těchto případech inteligence česká býti opomenuta. Proto sezval předseda notářské komory pražské veškeré předsedy pražských komor: advokátní, inženýrské, lékařské a zvěrolékařské, pak Hlavního gremia lékárnictva a Svazu patentních zástupců, ke společné poradě, na kteréž usneseno, postupovati společně ve všech případech, kde jedná se o ochranu zájmů inteligence a zejména inteligence vysokoškolské. Notářské komoře pražské připadl čestný úkol vypracovati pamětní spis na ministerstvo vnitra, který naduvedené korporace, jakož i předseda Konfederace duševních pracovníků prof. Dr. Brdlík podepsali. Po té bylo intervenováno všemi zástupci těchto korporací u Dra Kramáře, jakožto iniciátora a navrhovatele obnoveného zřízení zemského, jakož i u ministra vnitra a sekčních šéfů Dra Joachima a Dra Sobotky. Jedná se totiž o to, zavést na místě žup dle zákona ze dne 29. února 1920 svazky zemské se zemskými zastupitelstvy. Zastupitelstva ta mají býti dílem volena všeobecným volným hlasovacím právem, dílem jmenována od různých zájmových skupin. Jako skupiny takové označovány byly v denních listech obchodní komory, zemědělské rady a ústředna sociálního pojištění. Na inteligenci pamatováno nebylo. Proto domáhají se naduvedené korporace k podnětu notářské komory pražské, aby do zastupitelstev zemských jmenování byli také členové od naduvedených nucených svazků (komor).

Deputaci dostalo se velice přívětivého přijetí a ujištění, že bude v novém zákoně pamatováno též na tyto korporace.

Na téže poradě nucených svazků usneseno podati nový pamětní spis ministerstvu sociální péče, jehož vypracování ponecháno rovněž předsedovi notářské komory pražské a v němž má se opětovati žádost, aby příslušníci naduvedených komor a svazů byli vypuštěni ze sociálního pojištění ve smyslu zá-